

egy könyv-iniciálét festettek egész életükön át. Legyünk mi is ilyen csendes művészek, akik egész életen át életünk mesterművén dolgozunk. Lehet, hogy nem tudunk kőben, színben, fában, szóban, hangban maradandót, remekművet alkotni, de tudjunk alkotni nagyot, időtálló, jövőt szépítő önmagunk lelkében, emberségben, becsületben. Az életet dolgozzuk ki érzéssé, bizalomná, reménységgé, az ösztönös természetet felelős szabadsággá, a szabadságot jézusi személyiséggé, Istenországává.

Erre szenteljünk időt és erőt! Ne gondoljuk elveszett időnek, amelyben önmagunkba nézünk, s akár a templom áhítatában, akár otthonunk csendjében imádkozunk. Mert a mi Atyánk, „aki titkon van” — megfizet nekünk nyilván. Amen.

KOVÁCS ISTVÁN

FELELŐS DÖNTÉS

Mt 27,22

Nagypéntek volt. Reggel. A helytartó házának udvarán felajzott, vérszomjas tömeg hullámozott.

Egy próféta is van a foglyok között. Különös ember. Néhány éve róla beszél az egész vidék. Ő az oka most is a sokaság csillapíthatatlan izgalmának.

Pilátus is Őt figyeli. Nem tudja levenni róla a tekintetét.

A fogoly nyugodtsága — mint viharos tenger közepén békés-
csendes zöldre sziget nyugalma — mágnesként vonzza a tekintetét. Mintha nem is rá irányulna a tömeg vérszomjas dühe! Mintha nem is neki szólna a „Feszítsd meg!”-et süvöltő gyűlölet! Ellentéte mindannak, amivel vádolják. — Ártatlan.

Pilátus bírói székében ül, és érzi, tudja ezt, felesége is üzent: Ne avatkozz amaz igaz ember ügyébe...

Ünnepenként szabadon szokott bocsátani egyet a halálraítéltek közül. Közkívánatra. Most is döntenie kell. Élni vagy meghalni küldheti, — egyetlen szóval, intéssel.

Pilátus nem volt elvetemült ember. Érezte a felelősséget. Homlokán a belső vívódás veritékcseppei gyöngyöztek. Torka is kiszaradt, elszorult. Titkon sajnálta az embert és — kibúvót keresett. Mentőölete támadt, s így szólt:

— Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam néktek: Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak hívnak?

— A tömeg rekedt ordítással foszlatja a reményt: Barabást! Barabást!

Pilátusból felszakad a kérdés: — Mit cselekedjem hát Jézussal...

— Feszítsd meg!

— De hát mi rosszat cselekedett?

— Feszítsd meg!

Pilátusban egy világ omlik össze. A gyáva, megalkuvó ember tehetetlen mozdulatával vízért int. Kezeit mossa: Ímé, én ártatlan va-

gyok, — tiszta ez igaz ember véréből. A felelősség rajtatok. Titeket terhel.

A sokaság mámorosan tombol. Elégedett. Ácsolhatja a keresztet. Még aznap — nagypénteken —: Jézus megfeszítettet.

Kétezer éves történet.

Ma már tudjuk, hogy Pilátus gyáva volt. Megmenthette volna Jézust, — ehelyett csak kibúvót keresett. Hiába mosta kezeit: Pilátus megbukott. Míg kezeit mosta: hangtalan is együtt kiáltott a „Feszítsd meg!”-et ordító tömeggel.

Hogy mondta Jézus? — Aki velem nem takar — tékozol. — Senki sem szolgálhat két úrnak . . .

Pilátus helyzete, felelőssége, kérdése és döntése (mert végsősoron a megalkuvás mellett is döntenünk kell!) mindennapjaink helyzete, felelőssége és kérdése is! Égetőbben, súlyosabban, mint kétezer évvel ezelőtt! A ma hívő emberének mindennap meg kell hoznia a döntést, naponta választ kell adnia a kérdésre: mit cselekedjen hát Jézussal . . . ?

Sorsdöntő fontosságú kérdése ez életünknek! Mert mit érünk azal, ha csak életünk ünnepi alkalmain — látszólag — tiszteljük és szeretjük a Názáreti Jézust, — de hétköznapijaink rendjén a felelősség alól kibújni akaró, könnyen megalkuvó ember közönyével — Pilátusként: kezeinket mosva — veszni hagyjuk, keresztre juttatjuk?!

Egy „örökösén elfoglalt”, családjára időt szentelni nem tudó apáról olvastam, hogy amikor kamasz fia belépett dolgozószobájába, csak ezt kérdezte tőle: „Mennyire van szükséged?” — Aztán a legtöbbször fia válaszát meg sem várva, átadta a zsebpénzt, s megkérte a fiút, hogy hagyja magára, mert fontos dolga van.

A fiúval egyszer valami baj történt. Rossz társaságba keveredett, s törvénybe ütköző cselekedetet követett el. Amikor a törvény előtt felelnie kellett tettéért, akkor apja is rátámadt. Valahogy így:

„Hogy vetemedhettél ilyesmire?! Hiszen én mindent megtettem érted! Érted dolgoztam — éjt nappallá téve —, hogy mindent biztosíthassak neked! Én mindent megtettem . . . pénzt is adtam mindig . . .”

„Bár sose adtál volna, apám, — szakította félbe hevesen a fiú —, csak szóltál volna hozzám, csak törődöttél volna néha velem!”

„Én megtettem mindent . . .” — mondta mentegetőzve az apa.

S vajon valóban megtett mindent? — kérdezzük mi.

Bizony az az érzésünk, hogy a történetbeli apa is csak — kezeit mosta. S Pilátusként megbukott.

Hányszor mondtuk mi is így: „Én mindent megtettem . . .”, amikor szeretetről, megbocsátásról, segítőkész jóakaratról, önzetlenségről, önfeláldozásról, mint Jézus iránti tiszteletünk és szeretetünk keresztényi bizonyosságáról volt szó? S közben — szürke mindennapjaink rendjén — mi is: Péterként megtagadtuk; Júdásként elárultuk; Pilátusként — kezeinket mosva — veszni hagytuk, keresztre juttattuk! Életünk szomorú, nagypénteki tragédiáiról szólnak ez alkalmak. S olyanok vagyunk mi keresztény emberek ilyenkor, mint a naiv történetbeli kiskatona, akinek egy alkalommal a kaszárnya kapujánál kellett őrséget állnia. Amikor felettese közelgett, ő kötelességszerűen — az előírásoknak megfelelő — feszes vigyázzba vágta magát, úgy tisztelgett. Meglepetésére felettese nem értékelte túlzottan igyekezetét, mert így

mordult rá: „Közlegény, mit használ nekem minden tisztelgés, ha a kaput nem nyitod ki?!”

Mi is hiába hangoztatjuk tüntetőleg Jézus iránti szeretetünket, tiszteletünket, ha szívünk kapuját nem nyitjuk meg, nem tárjuk fel előtte, hogy beléphessen rajta, s „csodákat művelve” éljen, hasson bennünk, életünkben!

Mit cselekedjem hát Jézussal...? Azzal a Jézussal, akiről joggal elmondhatjuk — a Szentírás szavaival —, hogy: íme, az Embernek Fia az emberek kezébe adatott.

A miénkbe is!

Mi mit teszünk vele? Mentjük-e naponta a drága jézusi életet, a keresztény erények teljességében élő áldott életeszményt — vagy életünk nagypénteki tragédiáit idéző módon ki akarunk bújni a mindannyiunkat terhelő felelősség alól, s Pilátusként kezeinket mossuk, keresztre juttatjuk?

Érezzük át felelősségünket: vigyáznunk kell rá!

Döntsünk felelősen, s — éljünk felelősen! Ámen.

PRÉDIKÁCIÓ- ÉS KERESZTELESI ÁGENDA-VÁZLATOK

BENCZÉDI FERENC

„NEM VAGYOK EGYEDÜL”

Jn 16,32

Egyedül — ez életünk legszomorúbb szava. Ez a tetet, lelket egyaránt próbára tevő állapot az, amikor az ember legjobban „érzi” életét. Ilyenkor a mélységek szólalnak meg, kerülnek felszínre.

Az egyedüllét, a magány kétféle: termékenyítő, nagy és szép tettekre készítő; vagy az árvaság, az elhagyatottság érzését tudatosító.

1. Termékenyítő egyedüllét. Erre szükségünk van. Ilyenkor mérjük fel önmagunkat, képességeinket. Ilyenkor születnek bennünk gondolatok, elhatározások az Isten, élet és ember szolgálatára. Mózesnek, ha nem adatik meg ez a termékenyítő egyedüllét, ha ott éli le életét a fényűző udvari élet forgatagában, ki tudja, gyúlt volna-e fel lelkében a hivatástudat lángja. Meghallotta-e volna azt az isteni hangot, mely népe szabadítására hívta el? — Jézus 40 napi önvizsgálat, pusztai magány önmagát fölmérő próbája alatt készül Isten és ember szolgálatának nehéz útjára. Dávid Ferenc magánya tisztult hitesszék, Milton, Madách és Babitsé halhatatlan művek, gondolatok melegágya volt.

2. Van egy másik egyedüllét, mely akkor érinti meg lelkünket, amikor „elhagynak, amikor a lelkünk roskadozva visszük”. Sokféle formája van ennek. A szülő érzi ennek súlyát, amikor az élet szét-szórja gyermekeit; a gyermek, amikor idegenbe viszi a kenyérkereset s kihull a „fészek” melegéből; a rab börtöne magányában; a tékozló fiú, amikor elhagyják az érdek-barátok; a nevelő, amikor szembe fordul vele a tanítvány; a lelkész, amikor a „közöny falába” ütközik.